SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

No. 148. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 5, 1987 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 5-го СЕРПНЯ 1987 РІК XCIV. Ч. 148.

ЗАКІНЧЕНО ПЛЯНУВАННЯ ПЛАСТОВОЇ ЗУСТРІЧІ В КАНАДІ

Ню Йорк. (Р. Ю.). — Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч (ЮМПЗ), що відбудеться в днях 8-23-го серпня ц.р., в Канаді є завершенням відзначувань 75-ліття Плату, які почалися зустрічю в Австралії.

Досі зголосилося коло 800 учасників, більшість з них — це пластове юнацтво (у віці 12-18 років) із ЗСА та Канади. Також приїжджає 65 пластунів з Австралії, 25 із Західньої Німеччини, менші групи з Франції, Англії та Арґентини.

Відзнака ЮМПЗ

Крайова Пластова Старшина є господарем зустрічі і покликала до дії Організаційну комісію ЮМПЗ, яка нараховує понад 50 членів і працює вже від червня минулого року над підготовою цієї зустрічі. Головою Організаційної комісії і комендантом зустрічі є пл. сен. Орест Джулинський, заступником голови і представником КПС ЗСА є пл. сен. Христина Ковч.

Перша пластова зустріч відбулася в 1924 році на верху „Писаний Камінь" у Карпатах. Участь взяло 72 пластунів із верховним отаманом Сірим Левом на чолі

Ювілейні міжкрайові зустрічі, починаючи з 1957 року, відбуваються у ЗСА й Канаді на переміну щоп'ять років. Остання зустріч відбулася в 1982 році на „Вовчій Тропі". Зустріч в 1978 році відбулася на заході Канади і в ній взяло участь 1,019 учасників.

Кличем цьогорічної зустрічі є „Шлях до одности Пласту — за прадідну славу за батьківську землю, за віру Христову!"

Хоч члени всіх чотирьох пластових виховних уладів (новацтво, юнацтво, старше пластунство, сеніорат) та Пластприяту візьмуть участь в ЮМПЗ, більшість учасників (понад 560) є юнаками і юначками, і програма націлена на них. Пластове юнацтво таборуватиме на базі здобутих проб та за віком.

Для всіх учасників зустрічі програма відбудеться в трьох етапах:

Етап І: 8-18-го серпня — підтабори на окремих місцях (в провінційних парках Онтаріо, або на оселі „Батурин" біля Монтреалю);

Пластове юнацтво буде таборувати, мандрувати, вправляти природознавство, а старше юнацтво буде брати участь в прогульках канойками.

Етап II: 18-19-го серпня — відвідини Оттави, столиці Канади, це включає відвідини парляменту, похід вулицями міста і пластову забаву у вівторок увечері.

Етап III: ювілейне святкування 75-ліття Пласту в днях 19-23-го серпня на Пластовій Січі — оселі станиці Торонто; програма цього етапу: четвер 20-го серпня — теренові змаги, веселі ватри; п'ятниця, 21-го серпня — зустріч з іншими молодечими організаціями і етнічними скавтами, спільна ватра з гостями; субота, 22-го серпня — зустріч з українським громадянством, оглядини експонатів, дефіляда, показ перед громадянством святочна ватра, присвячена кличам та відсвяткуванню 75-ліття Пласту; неділя, 24-го серпня — Служби Божі, церемоніяльне закриття зустрчі.

ПРОКУРАТУРА ОБВИНУВАЧУЄ І. ДЕМ'ЯНЮКА У БРЕХНІ

РЕЧНИК СУДУ ПОВІДОМИВ, ЩО В КОРИСТЬ ПІДСУДНОГО СВІДЧИТИМУТЬ ТРИ СВІДКИ З ПОЛЬЩІ

Єрусалим, Ізраїль (АНЧЕЙН. тел.). — Прокуратура тут на процесі Івана Дем'янюка, підтримувана суддями, старається збити алібі підсудного і доказати, що він викручується — і говорить неправду.

У понеділок, 3-го серпня, прокуратор Міхаель Шакед кількакратно обвинуватив І. Дем'янюка у брехні, порівнюючи його свідчення у різних інстанціях в Америці з твердженнями записаними ізраїльськими інвестигаторами під час опитів минулого року. Шакед старався доказати, що Дем'янюк був водієм авта ще перед 1947 роком і що його історія подібна до історії Фйодора Федоренка, якого німці рекрутували в таборі полонених в Холмі, як водія і відтак затруднили як ґвардиста в Треблінці.

Прокуратор М. Шакед показує І. Дем'янюкові документ. Біля Дем'янюка сидять жінка-перекладач і поліціянт.

Але Дем'янюк заперечив ці обвинувачення, заявляючи, що його ніхто ніколи не питав чи він є водієм авта, а курс їзди автомобілем він перейшов щойно в лютому 1947 року і тоді працював в американській армії. Відтак він працював для УНРРА. Він знов признався, що подав фальшиві інформації на поданні на в'їзд до Америки, бо боявся насильної репатріяції до СССР, де його чекала смерть за „зраду батьківщини". Ці інформації він подав на пораду знайомого, а виповняв форму урядник УНРРА, який і спотворив „Самбір" на „Собібор". Щойно шість років після перебування в ЗСА він подав властям правдиві інформаціїл про своє перебування в німецьких таборах полонених і в РОА.

На запит чому він погодився на відвідини СССР його дружиною Вірою в 1964 і 1966 роках, І. Дем'янюк відповів, що його дружина не боялася відвідати Совєтський Союз, бо не служила в Червоній армії і в РОА.

І. Дем'янюк також признався, що він, в розмові з інвестигатором Капляном, висловив думку — не про себе, а у загальному, — що не повинні бути суджені особи, які вбивали інших на наказ під загрозою власного життя. Тут Дем'янюк пригадав, що при опитах його він не мав свого адвоката і свідчення не підписав, бо уважав, що слідчі могли писати те, що хочуть, а не те, що він казав.

Коли Шакед показав Дем'янюкові виказку з Травників, то він знову сказав, що це фальшивка і що знімка, якщо його, то з часів рекрутування до Червоної армії.

Щодо його освіти, Дем'янюк знов сказав, що йому забрало дев'ять років скінчити чотири кляси і тоді дістав „вовчий білєт". В Америці він не згадував про дев'ять років, бо боявся, що інвестиґатори напишуть „лев'ять кляс". В СССР він не міг бути водієм авта, бо на дозвіл треба було мати сім скінчених кляс навчання.

Шакед відкликався на свідчення Отто Горна в Клівленді, що оператори газових камер в Треблінці „Іван і Шмідт", мали „здібності в механіці", але Дем'янюк сказав, що він не знає, що Горн говорив, його це не цікавить, бо він в Треблінці не був.

У міжчасі речник суду Йоссі Гасін повідомив, що три особи з Польщі, яких ОСІ не допустило на процес в Клівленді в 1981 році, приїдуть до Ізраїля і будуть свідчити в користь Дем'янюка. Вони раніше заявили, що „Іваном" в Треблінці був німець.

Сюди прибув український адвокат з Канади, Павло Чумак, але він ще не отримав дозволу приєднатись до оборони.

Ізраїльський адвокат Йорам Шефтель виїхав до Лондону, Англія, куди його викликав архівіст Василь Турчин, який раніше був у Західньому Берліні і переглядав німецькі архіви. Турчин, у телефонічній розмові заявив, що німці, під тиском ОСІ, утруднюють доступ до архівів.

АРАБИ СОЛІДАРИЗУЮТЬСЯ ПРОТИ ІРАНУ

Каїр, Єгипет. — Провідники арабського світу зібралися тут, щоб підтримати Савдійську Арабію, яку сильно атакує іранський уряд з приводу заворушень у Мецці, в яких загинуло понад 400 осіб. Вони категорично відкинули вимогу Ірану усунути членів королівської родини Савдійської Арабії. Це вказує на великі розбіжності поміж двома руслами ісламської релігії — шіїтами і сунунами. Саме більшість тих, які станули по стороні Савдійської Арабії у теперішньому конфлікті з Іраном є суннійськими мусулманами які від сімох років стоять по стороні Іраку у війні з Іраном. Більшість забитих у демонстраціях в Мецці були однак іранські шіїти.

Тим часом Аятолла Хомейні промовляв у Квомі перед 155,000 іранськими шіїтами і виразно зазначив, що за смерть його земляків в Мецці є відповідальна Америка, та що прийде час на відплату.

Президент Єгипту Госні Мубарак, після розмови з королем Фагдом із Савдійської Арабії, запропонував негайно скликати конференцію ісламських народів і засудив строго Іран.

Неспокої в Мецці, які закінчилися убивством такої великої кількости паломників саме у місці, що призначене для молитви і в якому не слід вести ніяких суперечок, викликало обурення у цілому арабському світі, а з тим взаємне оскарження, хто в тому винен. Негайно після того Аятолла Хомейні проголосив триденні маневри іранської воєнної фльоти, щоб показати її готовість до кожночасної атаки. Рівночасно у своїй промові він засудив короля Йордану і Марокко за те, що вони солідаризуються із Савдійською Арабією.

Ветерани обрали жінку на голову організації ветеранів

Вашінґтон. — На своїй річній конференції тут, у суботу, 1-го серпня делеґати організації в'єтнамських ветеранів вибрали на голову ветерана-жінку Мері Р. Ставт.

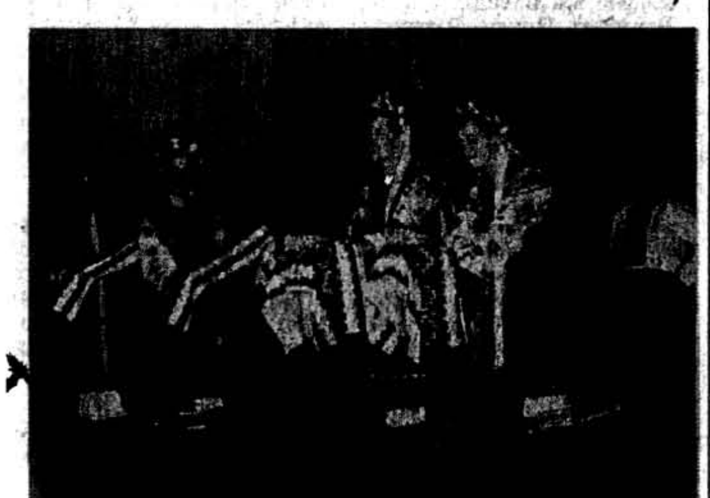

М. Ставт

Це вперше жінка стала головою крайової комбатантської організації в Америці. Ця 43-річна жителька Арлінґтону, яка вступила до армії 1964 року як медсестра, була лейтенантом у медсестерському корпусі, більшу частину своєї в'єтнамської служби відбула у відділах інтенсивної допомоги. Про свій вибір Р. Ставт висловилась як: „Мій вибір є замітним тому, що це вперше крайова організація ветеранів визнала, що існують жінки-ветерани і що слово „ветеран" не тільки окреслює мужеський світ".

У виборах Р. Ставт перемогла Вілліяма Стілваґона, колишнього члена морської піхоти, відношенням три голоси до одного з-поміж 400 присутніх делеґатів. Роберт О. Мюллер, уступаючий голова організації назвав М. Ставт „справді винятковою людиною".

Ансамбль „Зоря" виступить на Союзівці

Група танцюристок з ансамблю „Зоря".

Союзівка. — Тут в суботу 8-го серпня ц.р., відбудеться черговий із серії цьогорічних мистецьких концертів, о год. 8:30 вечора, на якому виступить танцювальний ансамбль „Зоря" з Ню Британ, Конн.

Після концерту в просторій залі „Веселка" відбудеться забава під звуки оркестри Аліка і Дорка.

Під час вікенду в суботу і неділю на кортах Союзівки відбудеться черговий тенісовий турнір у подвійних іграх у різних групах .

Юний тенісист іде слідами батька

Воррен, Миш. — Юрій Воробкевич, 13-літній син інж. Лева Воробкевича, колишнього трикратного тенісового чемпіона УСЦАК в групі чоловіків, здобув тенісовий примат повіту Макомб у групі юнаків 14 років і нижче, не програвши ні одного сета.

У фіналі Юрій переміг Браєна Біянкуччі вислідом 6-1, 6-1.

Минулого року Юрій вийшов переможцем турніру у Воррені, що його організувало міське Бюро парків і розваги.

Ю. Воробкевич

Юрій є сином інж. Левка і Нусі, з дому Сташинської, Воробкевичів. Його старший брат Володимир є студентом другого року в університеті Вейн. Його бабуся, Марія Сташинська, на протязі довгих років працювала в адміністрації „Свободи". Ціла родина є членами УНСоюзу.

В АМЕРИЦІ

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена перевіряє можливості, чи відновити військову і економічну допомогу Панамі. Речник Державного департаменту Чарлз Редмен підкреслив, що в середу, 29-го липня ц.р., панамське закордонне міністерство передало Державному департаментові чек на суму 106,000 дол., як відшкодування за пошкодження посілости американської амбасади у місті Панамі в наслідок проурядових демонстрацій. У наслідок цього жесту, що його вимагав Уряд ЗСА, „питання допомоги є тепер під розглядом".

В СВОЄМУ ОСТАННЬОМУ виступі перед Конґресом у ролі предсідника Федеральної ради валютних резерв Пол А. Вокер заявив, що Міжнародний банковий договір увінчається успіхом правдоподібно ще перед кінцем цього року. Цей договір уможливить впровадження в життя одностайних правил поміж багатьма індустріяльними країнами.

СЛАВНА АМЕРИКАНСЬКА скотарська фарма і гордість Тексасу „Кінґс Ренч", що роками символізувала багатство та силу цілого стейту, вперше за час свого 134-річного існування була змушена звільнити з праці майже половину своїх робітників. Речник приватної фірми, що заряджує фармою, заявив, що жадних вияснень в цій справі не буде.

ПОМИМО ГОРДОСТІ ІЗ своїх соціяльних та економічних осягів як теж й зростаючих політичних впливів, війна для багатьох в'єтнамських втікачів в Америці не закічилася. Сьогодні в Америці живе більше як 500,000 в'єтнамських втікачів, що в той чи інший спосіб видістались з В'єтнаму після упадку Сайгону 30-го квітня 1975 року — цей день називають вони „днем сорому" — і більшість з них є зорганізовані в організації Ліга в'єтнамських виборців, що являється сильним політичним фактором в околицях Сан Гозе у Каліфорнії, де більшість з них проживає. Їхнє антикомуністичне наставлення є помітним не тільки в словах, але й у вчинках, наприклад, успішна демонстрація проти виступу з промовою Тома Гейдна і його дружини Джейн Фонди, яких вони обвинувачують частинно у перемозі комуністичного В'єтнаму.

АРАБСЬКІ АМЕРИКАНЦІ починають шукати більших політичних впливів в американській системі. Джеймс Зоґбі екзекутивний директор Арабсько-американського інституту, заявив, що їхньою ціллю та завданням є викликати ширшу дискусію на тему Близького Сходу, бо в цьому питанні домінують голоси жидів.

ЗГІДНО ІЗ ПОВІДОМЛЕННЯМ Американської федерації учителів, початкова платня вчителів зросла на 7.1 відсотка у шкільному році 1986-87 у порівнянні з шкільним роком 1985-86. Алберт Шенкер, президент федерації, підкреслив, що беручи до уваги інфляцію, платні учителів є на тому місці де вони були 15 років тому. Шенкер теж заявив, що якщо учителі не отримають вищих платень та більше автономії, то публічні школи не зможуть „конкурувати у придбанні відповідних талантів, потрібних для навчання нашого наступного покоління".

ПРОВІДНИК СЕНАТСЬКОЇ більшости в Сенаті сен. Роберт Бирд, перестерігає, що боротьба за затвердження судді Роберта Борка до Верховного Суду не повинна стати „літмусовим папірцем вияву партійної приналежности і льояльности".

У СВІТІ

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД Пресс інформує, покликаючись на німецькі урядові джерела, що ще два німці перейшли із Східньої до Західньої Німеччини і попросили надати їм політичний азиль. Звичайно західньонімецькі поліційні чинники не подають до публічного відома прізвищ втікачів. В цьому році із сходу на захід перейшли досі 80 німців. Втікачі зуміли перетяти триметрову дростяну загороду, але робили це так спритно, що східньонімецькі прикордонники не помітили їх. Тільки коли вони вже були на західньому боці кордону прикордонники відкрили вогонь з автоматичної зброї, але втікачі скрились за горбком і здались в руки західніх прикордонників.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ Джан Вессі, спеціяльний висланник президента Роналда Реґена, колишній шеф об'єднаних штабів армії, прибув з більшою делеґацією до Ганою з метою вести там переговори з представниками В'єтнаму про долю пропавших без вістей американських вояків під час в'єтнамсько-американської війни. У першому дні ген. Дж. Вессі зустрічався з міністром закордонних справ В'єтнаму Нгуєн Ку Таком. Згідно з інформаціями Пентагону, у В'єтнамі пропало без вістей 1,776 американських вояків, долю яких Адміністрація президента Р. Реґена хоче вияснити. Очевидно Уряд ЗСА думає, що усі вони загинули в різних обставинах, але ветеранські організації не поділяють думки Адміністрації, бо раніше ходили чутки, що прийнамні частина з них може ще жити у В'єтнамі.

ІТАЛІЙСЬКИЙ СЕНАТ затвердив великою більшістю голосів склад нового уряду сформованого прем'єр-міністром Джіованні Ґорія, членом Християнсько-демократичної партії. Нижча палата парляменту, тобто палата громад, розпочала дебати над цією справою у понеділок, 3-го серпня. Теперішній, 47-ий з черги після Другої світової війни уряд сформовано із п'яти політичних партій. Крім християнських демократів і соціялістів до складу кабінету входять представники трьох інших партій — республіканської, соціял-демократичної і ліберальної. Загально сподіваються, що палата громад затвердить новий уряд ще в цьому тижні.

СОВЄТСЬКА ГАЗЕТА „Правда", орган ЦК КПСС, перестерегла урядових і партійних діячів та керівників заводів і фабрик перед збільшенням нещасливих випадків через недбальство, недопильновання справи безпеки, збільшення безвідповідальности серед керівних осіб. Рівночасно з пересторогою „Правда" повідомила про два конкретні вибухи хемікалій, у яких були критично поранені 42 особи у центральноазійських республіках. Один з таких вибухів хемічних складників стався в Туркменській республіці минулої п'ятниці, 31-го липня. „Вже найвищий час, — пише згадана газета, щоб партійні й урядові особи подбали про створення атмосфери відповідальности і безпеки для робітників". „Правда" пише, що обидва випадки трапилися через те, що відповідальні особи дозволили маґазинування хемікалії у невідповідному для цього місці.

З ЄРУСАЛИМУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що палестинці застрелили у смузі Ґази, на окупованій Ізраїлем арабській землі, ізраїльського військового старшину, молодого 22-річного лейтенанта Рона Таля. Військові чинники проголосили винятковий стан у даній місцевості і розпочали розшуки за вбивцями.

Мадяри затурбовані зростом самогубств

Будапешт. Мадярщина. —Мадярський уряд затурбований тим, що в Мадярщині зареєстровано найвищий рівень самогубної смертности заохочує до вивчення причин та способів запобіганьцьому явищу. Першим кроком в цьому напрямі є знесення урядом заборони публічних дискусій на цю тему.

„Майже 5,000 осіб річно покінчує самогубством в Мадярщині", — заявив д-р Беля Буда, психіятр, який очолює дослідну групу, до якої прилучилося кілька інститутів Мадярської академії наук, щоб спільними силами протидіяти цьому. Відсоток самогубств в Мадярщині є 48 на 100,000 населення, а в Америці — 12 на 100,000 населення.

Д-р Буда і Ляшльо Чеги-Шомбаті, директор Соціологічного інституту при Академії наук, в окремих інтерв'ю заявили, що високий рівень самогубств в Мадярщині — це історичний і доказаний статистично факт, що існує вже більше як сто років. „Населення має позитивне наставлення до самогубств" і називають самогубців відважними людьми, які не бажаючи терпіти по-геройськи вибирають смерть, — сказав д-р Буда.

Однак д-р Чеги-Шомбаті підкреслив, що за останніх 15 чи 20 років в Мадярщині число самогубств від половини 1960-их років йде вгору. Обидва науковці підкреслили, що ріст самогубств йде в парі із зростаючим алькоголізмом. Шукаючи прачин цих явищ, натрапляють на різні теорії, між тим і обвинувачення недомагань мадярського комуністичного уряду. Це дало в 1970-их роках урядові причину заборонити в пресі та радіо дискусію на цю тему.

Обидва дослідники знаходять причину радше у дозволі уряду на так звану „другу економіку", яка дозволяє особам на додаткові заробітки у частинно приватній індустрії, що й привело багатьох до погоні за добробутом на зразок Заходу. Ця гонитва, ствердили обидва науковці, стала причиною перепрацьовання, а це, в свою чергу, приводить до родинного розкладу.

Економічний застій та інфляція 1980-их років ще більше причинилася до психічного тиску, спеціяльно у старших віком осіб, що живуть на усталеній пенсії й це стало причиною зросту самогубств у віковій групі понад 60 років. Д-р Буда твердить, що психічна гігієна зосереджується на допомозі і вияві майбутніх кандидатів на самогубство, але в Мадярщині вона розвивається дуже повільно, бо в часах сталінізму психіятрія була посуджувана як „буржуазний забобон". Однак він дальше настоює на тому, що можна запобігти багатьом випадкам самогубства, якщо в Мадярщині не існував би великий брак кваліфікованих спеціялістів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Селективна „ґласность"

Аґенства Ассошіейтед Пресс, Ройтерс, Юнайтед Пресс Інтернешенел та інші повідомили в кінці минулого тижня, що амбасадор З'єднаних Стейтів Америки до Совєтського Союзу Джек Метлок, виступивши на пресовій конференції, у якій брали участь західні і совєтські кореспонденти, назвав совєтські обвинувачення, що американці підбурюють татарів „смішними".

Як відомо, совєтські урядові особи обвинуватили минулого тижня американських дипломатів у підбурюванні до демонстрацій кримських татарів. Під особливий обстріл совєтської пропаґанди попав тим разом Шон Бирнс, який залюбки зустрічається із совєтськими громадянами, подібно, як совєтські дипломати зустрічаються у Вашінґтоні чи Ню Йорку з багатьма американцями різного прошарку.

Амбасадор Дж. Метлок заявив під час пресконференції, що Ш. Бирнс один з кращих працівників амбасади. „Він перфектно сповняє свої повинності і я не думаю втручатися в його обов'язки", — заявив амбасадор, який протестував також і проти того, що цю видуману історію совєтські речники вирішили розголосити, використовуючи для цього усі засоби масової інформації, включно з телевізією, на програмі якої були показані також зустрічі Бирнса із совєтськими громадянами, якісь предмети, папери тощо.

Очевидно, що аґенти КҐБ робили фотознімки із цих зустрічів з віддалі, бо все це виглядало на аматорську показуху. Метлок вважає, що головною ціллю цієї передачі було застрашити і перестерегти совєтських громадян перед зустріччю з американськими дипломатами. „Ця передача також 'повчальна' — заявив амбасадор ЗСА, — і показує, як на практиці виглядає політика 'гласности', тобто відкритого суспільства, про яке так багато пише сьогодні совєтська преса. Навіть міністерство закордонних справ СССР не знає, які зв'язки із совєтськими громадянами є законними, а які ні.

Амбасадор Метлок на закінчення заявив кореспондентам, що З'єднані Стейти Америки, правдоподібно, два рази подумають заки рішаться брати участь в міжнародній конференції в обороні прав людини, яка має відбутися в Москві. Події, які відбуваються в СССР, поведінка уряду з кримськими татарами, які хочуть повернутись на свою землю, але їм цього не дозволяють, є наглядним доказом, що, не зважаючи на голосну політику „гласности", Совєтський Союз не дуже то змінився коли йдеться про національне питання.

Володимир Яців

ЧИ СПРАВДІ ЗВОРОТ У СОВЄТСЬКІЙ СИСТЕМІ?

II.

Одним із важних питань, що відноситься до плянів перебудови є, чи справді ця програма Ґорбачова має загальну підтримку в масах чи ні. Правдою є, що державна інформаційна служба ствердила, що ця програма має загальну підтримку в народі, але таке твердження не може бути доказом цього, що громадяни розуміють, які зміни будуть перепроваджені на відтинку господарському і на інших відтинках суспільного життя.

Для підтримки змін у системі, Ґорбачов у своїх реформаторських плянах користується не тільки інформаційною службою, але теж соціологічними дослідами своїх науковців, які у деяких випадках мають велике значення у виготовлені плянів перебудови. Реформатори у своїх плянах послуговуються дослідами визначного впливового реформатора, соціолога Тетяни Заславської, яка каже, що головною причиною совєтського економічного застою, що триває вже десятиліття, була вина по стороні звичайних робітників. Вона у своїй статті, що була опублікована в минулому році стверджує, що тільки одна третя індустріяльних і аґрикультурних робітників виконують задовільно, вповні свою працю. Совєтський науковець Т. Заславская стверджує, на підставі своїх дослідів факти, які причинились до господарського застою, однак вона не подає причин цього негативного економічного явища, яких треба шукати, на мою думку, в соціялістичній системі московського зразка, а не в робітникові чи колгоснпикові.

Насувається питання, що совєтські реформатори задумуються робити, щоб в означеному періоді осягнути заплановані цілі. На ці питання вони стараються відповісти, і запевняють нарід, що в 1991 році вони думають осягнути розподіл влади в Совєтському Союзі між центральним плянувальним тілом і міністеріяльним, а плянуванням підприємства і фабриками. Центральні плянувальні тіла повинні випрацьовувати загальні пляни, — під час коли фабрики і підприємства будуть готовити свої пляни і устанлювати свої власні заробітні платні, а непродуктивним підприємствам буде дозволено оголосити банкрутство. Про ці справи інформував міністер Ніколай Рижков, який сказав, що 13 відс. індустріяльних підприємств працювало в минулому році з фінансовими втратами.

Економісти кажуть, що в 1990 році повинна бути перепроваджена реформа цін, як теж мають бути зменшені субсидії на 72.5 більйона долярів на харчі і послуги. Такі зміни будуть перепроваджені також на відтинку аґрикультурному. Один визначний економіст, реформатор, висловив думку, що багато колективних господарств є непродуктивними, і тому він уважає, що їх треба буде віддати на рент. Виглядає, що цієї думки є також Ґорбачов, який закликає колективні господарства до відпущення частини своєї землі на рент людям з-поза колгоспу. Такі зміни на індустріяльному і аґрикультурному відтинках причиняться до переміщення населення, яке буде в пошуках за працею, що втратило у зв'язку з банкрутством їхнього підприємства.

Виглядає, що Ґорбачов з допомогою своїх дорадників економістів, прихильників змін на відтинку господарському, рішився на відважне потягнення на відтинку господарської політики, яка порушує суть „Капіталу" Карла Маркса, який поручав державну централізацію продукції і розподілу дібр. Він обмежив своїми змінами фундаментальні права „Госпляну" (центрального державного плянування) до ролі виготовлення загальних плянів, а головний плян продукції і розподілу дібр залишається за поодинокими підприємствами і фабриками.

На мою думку, ці зміни в системі аж ніяк не розв'яжуть кризового господарського стану в заплянованому часі, але будуть продовжуватись у наступних п'ятиліткax, якщо не прийде до зудару між прихильниками змін в системі на відтинку господарському і на інших відтинках суспільно-громадського і культурного життя, а бюрократами членами комуністичної партії, які ніяк не погоджуються на зміни в системі, яка забезпечувала б їм безтурботне життя.

Михайло Кучер

СТАН НАРОДНОГО ЗДОРОВ'Я У ПОЛЬЩІ

Про справжній стан народного здоров'я у Польщі довідатися нелегко. Як і в кожній тоталітарній країні такі відомості засекречені, але можна робити висновки з тих справ та явищ, які не може заховати жадний тоталітарний режим.

Тут треба почати із становища демографічного, з родини, стану шпиталів, алкоголізму і природного оточення.

У Польщі найбільше дітей мають найбідніші люди. Інтеліґенція і високо фахові робітники, звичайно, мають одну дитину. Одна третина інтеліґентних подруж взагалі бездітні. Одна третина молодих подруж не має мешкання і живе при родичах. На мешкання треба чекати роками.

Загрозу здоров'ю народу викликає велике уживання абортів, дуже часті тяжкі родинні конфлікти, що кінчаються розводами, а кількість розводів неймовірно велика. Тисячі людей, а той десятки тисяч залишаються півсиротами і живуть при матері. Чотири аборти роблять жінку інвалідом.

Кількість шпитальних ліжок на тисячу населення мінімальна, найменша серед соціялістичних країн. Навіть у Варшаві кількість шпитальних ліжок на тисячу населення рівняється половині европейських країн.

У шпиталях залі хворих переповнені. Дуже часто хворі лежать на коридорах, де й помирають при повній байдужості персоналу. Дістати доброго лікаря і потрібні ліки справа незвичайно трудна. При тому кошти дуже великі. Одночасно існують добрі шпиталі для партійної еліти. Безплатна служба здоров'я у Польщі вже давно байка для наївного Заходу. Добрий лікар і потрібні ліки — це в першу чергу справа протекції. Треба давати хабарі медичним сестрам, лікарям, навіть звичайним санітарам. Дістати ліжко не на коридорі, а в залі вимагає додаткових коштів. Операція коштує фантастичні гроші, хоч теоретично мала б бути безплатна.

Гігієна в шпиталях, чистота підлог, стін, постелі, білизни, туалети викликає велике застереження. Кількість заразних захворінь, уже у шпиталях, — алярмуюча. Смертність серед немовлят ненормально велика. Польща у такому списку займає п'яте місце від кінця.

Нема відповідних приладів для інвалідів, яких у Польщі є 4.5 мільйона. Продукція для потреб малих дітей вважається дефіцитною. На 2,148 позицій потрібних ліків бракує шістсот. На чорному ринку ліки коштують десять разів дорожче нормальної ціни.

Ціна на харчі висока. Є комерційні крамниці, де купують тільки заможні люди. Більшість населення їсть погану, малокалорійну і часто нездорову їжу. 25 відс. харчів у державних крамницях виявляються шкідливими для здоров'я людини. Алкоголізм усе зростає, горілки в крамницях ніколи не бракує. У Польщі є на 30 відс. більше крамниць, де продають горілку, як у Швеції. Тут пригадуються слова Енґельса: алкоголь — це реакція на журбу, клопоти і відсутність життєвої перспективи.

Вода до пиття нездорова і шкідлива. 1977 року сконтрольовано 90,600 крамниць. Добру воду мали тільки 5 відс. криниць, непевну 25 відс., погану 69.1 відс.

Вода у Віслі на цілій її довжині неможлива до пиття. Дещо води Висли можна вживати тільки до купелі і миття звірят — 16.8 відс. Вода так званої III кляси можлива тільки для промислу і поливання городів. 28.8 відс. води Висли взагалі не можна вживати. У річці Одрі справа ще гірша. 64.7 відс. води Одри не можна пити.

Справа з каналізацією в більшості міст виглядає катастрофально. Води річок отруєні впливами каналізації і фабрик. Про рибу взагалі не можна говорити.

Це не тема для безробітних гумористів, але в Голляндії, в якій покищо нема (дякувати Богові) совєтського стилю соціялізму, є пам'ятник корові. Корову там шанують. У соціялістичній Польщі досі нема пам'ятника корові, але є соціялізм совєтського хову. Польським коровам, як дуже несвідомим, соціялізм не подобається.

У Голляндії уряд має клопоти („тимчасові", очевидно) з надміром продукції масла. Його значно більше від тієї кількости, яку можуть спожити голляндські громадяни. В Польщі тільки вчора були припинені картки на масло, сметану і сир. Але одночасно підвищено ціни на згадані продукти.

Урядова пропаґанда запевняє, що Польща продукує „ріки" молока. Польські „приватні" корови (бо є й колгоспні) продукують досить багато молока, але воно не надається до споживання. Тільки 20 відс. молока походить від колгоспних корів. Польські селяни-приватники звичайно мають троє-п'ять корів, колгоспна корова дає денно найбільше п'ять літрів молока, але її утримання коштує уряд 120-180,000 золотих річно 1979 року. Польська соціялістична господарка „забезпечила" молоко від корови до споживача дуже довгий урядовий шлях в наслідок чого нормальне молоко, джерело товщу і білка, обертається у „білу отруту". Навіть урядова польська статистика, яка органічно не переносить правди, признала, що 40 відс. молочарського промислу не відповідає заниженим здоровельним нормам. У польському молоці є величезна кількість бактерій, які небезпечні зокрема для дитячого организму. Селянин не має можливости лікувати хвору худобу, зокрема вим'я корови. В результаті діти хворіють шлунковими хворобами.

У Ленінґраді є завод, що виробляє масло. Працівники заводу приватно попереджують знайомих, щоб не купували масло того заводу, бо воно небезпечне для дітей.

Студентський рейд по Закерзонні „Карпати 1986"

(Поміщуємо листа молодої української студентки з Польщі, яка описує рейди української молоді в Карпати, майже півстоліття після насильного виселення українського населення з теренів Посяння. — Ред.).

Я мала вакації на початку серпня і разом з товаришкою ми поїхали на рейд „Карпати 86". Рейд організувала загальнопольська Рада Культури Студентів Національних Меншостей.

У рейді беруть участь не тільки студенти, але всі молоді люди, які зголосяться. В тому році збірка була 2-го серпня в Мокрому, на Лемківщині. В понеділок всі вже виходили на свої траси. Було до вибору сім трас: три в Бескиді, одна в околиці озера Соліни, одна від Сянока, вділ Сяну через Улюч-Володж, до Липої (Липи коло Бірчі), дві на Любачівщину.

Ми хотіли іти на Володж, бо моя товаришка ніколи там не була, але провідник тієї групи сказав, що він волів би мати самих хлопців, тому, що в Липі є хата, що її треба відновити і покласти новий дах. Та група вандрувала тільки один тиждень, а — другий працювала при хаті. Вкінці ми вибрали Любачівщину. Думаю, що то був добрий вибір, бо не знаю, чи була би нагода поїхати в тамті околиці самому.

З Мокрого група виїхала на Загір'я, а пізніше поїздом до Ярослава, очевидно, через Совєтський Союз. З Ярослава — далі потягом на Белжець висіли ми в Любичі Королівській. Через три дні ми перебували в наших людей в Князях — 4 кілометри від Любичі. Там є дві церкви: одна мурована — з неї залишилися тільки мури, на котрих є фрески; друга церква знаходиться на кладовищі, вона — дерев'яна а властиво така була, бо з неї залишилися тільки рештки. З Князів ми робили прогулянки до Белжця (церква — шкільний магазин) на місці, де колись було село Монастир — тепер залишилися тільки німецькі гроби з Першої світової війни. З Князів ми пішли до Волі Великої, пізніше на Великий Діл до Верхрати і до Дев'ятира. Великий Діл — то найвищий верх Розточа, немає там води, а зате є вовки.

В Дев'ятирі ми були три дні. В неділю були ми на Службі Божій в церкві в Гребенному. В понеділок відвідали ми церкву (тепер костьол) в Прусю. Всі церкви, які ми бачили: в Волі, Верхраті, Прусю, Хотилюблю — то тепер костьоли.

З Дев'ятира помандрували ми до місцевости, яка називається Радруж. Там є церква, збудована в XVII віці — тип цієї церкви оборонний. Вона огороджена муром і фосою, то є півкілометра від кордону. Церква і дзвіниця є дуже добре заховані, тільки всередині церкви нічого нема — ані одної ікони. Та церква є узнавана за пам'ятник кляси „0" і підлягає під музей в Любачові. Ікони з цієї церкви, правдоподібно, вивезено до Ланьцута. При церкві є кладовище, котре наша група порядкувала — витинала непотрібні дерева, кущі, ставила на властивому місці хрести.

З Радружа ми з'їхали до Горинця, а пізніше до Нового Бруснa — там бачили церкву, очевидно дуже занедбану, і кладовище, на якому були гроби ще з 1830 року. З Нового Брусна ми пішли на місце, де перед війною було Старе Брусно. Тепер не залишилось сліду, що колись там мешкали люди. Сьогодні там тільки можна побачити заросле кущами кладовище і здичавілі сади, а все навколо заросло лісом. Ми були в тому місці два дні, впорядковували могили на цвинтарі.

Зі Старого Брусна ми вибралися до кіна до Горинця на год. 10-ту ввечері. Вернулися вночі, забрали свої наплечники і до год. 4:30 над ранком мандрували далі. Дійшли до Хотилюбля — таке собі село, а церква там перемінена на костьол.

У цій церкві ми доконали „відкриття": в ній є цілий іконостас — вправді трохи змінений — царські ворота є замуровані і в тому місці знаходиться вікно, на чотирьох іконах повішено інші образи, а на центральному місці висить образ Матері Божої з Ясної Гори, з Ченстохови. Але не зважаючи на ці зміни іконостас не розібраний (навіть у церкві в Гребенному нема цілого іконостасу). Він є прекрасний, його виконав під кінець XVII, або на початку XVIII століття артист високої кляси, ікони мальовані так, як у Візантії на відповідно приготованих дошках і полотні.) Про засади малювання ікон говорив нам один хлопець, який був у нашій групі і який учиться в Академії Мистецтв. У цьому іконостасі є заховані усі частини (без царських воріт), а до того, як спільна з іконостасом, чудова ікона Святого Миколая. Усі частини (12 апостолів, святі і т.п.) є обрамовані мотивом винограду. То виглядає, як би було мальоване в касетонах. Пишу про це так докладно, бо направду є що бачити. На жаль, не маємо фотографії зробленої в тій церкві.

Усі церкви, в яких ми були, є тепер костьолами, а на хорах можна знайти цікаві речі: царські ворота, дияконські ворота, кивоти, ікони (так, як у Верхраті і Хотилюбі).

У Верхраті є церква мурована, ставлена 1905 - 1910 року, в стилі подібному до візантійського, на пляні хреста. Подібна була у Володжі, що її розібрали дощенту.

(Закінчення на стор. 3)

Роман Р. Голіят

СХІДНЯ ПОЛІТИКА ВАТИКАНУ

II.

Московський патріярхат

Патріярша столиця у Царгороді за патріярха Єремії II переходила тяжку кризу. Боротьба греків одного з одним, інтриги претендентів на патріярший трон, з чого користав султанський уряд, підкопували повагу патріярха так, що його життя у Царгороді було в небезпеці. Тоді в католицьких колах виринула ідея перенести столицю царгородського патріярха в інше місце. Цим пляном особливо був зацікавлений нунцій у Польщі Больоньєтті і о. Поссевіно, що після московської місії вернувся знову з Риму до Польщі (4-го грудня 1582 р.). Позискання князя Острозького було великої ваги для Риму, бо було сподівання, що Острозький своїм впливом допоможе приєднати патріярха Єремію II до Римської Церкви і ввести новий календар, на який не погодилися православні.

У Кракові, на початку 1583 року, в присутності короля Стефана Баторого, папського унція і клеру, під час переговорів у справі нового календаря, у дальшій дискусії виринув проєкт заснувати патріярхат в Острозі, якому підчинялися б руські єпископи.

При кінці 1583 року турки ув'язнили царгородського патріярха Єремію II, на донос кесарійського архиєпископа, султан здеградував його й заслав на острів Родос. На його місце поставив кесарійського архиєпископа, якому вірні не хотіли давати пожертв. Патріярхові Єремії II закидали теж зв'язки з Папою, але це відносилося тільки до календаря. Нунцій Больоньєтті радив вибрати на осідок патріярха Єремії II замість Києва, Львів, або Вільнус, або інші міста Руси, бо вони певніші з огляду на світську владу і на авторитет церковних достойників.

На Родосі, патріярх Єремія II перебув чотири роки, куди заслали його турки. З Родосу Єремія вибрався на Русь, відвідав Замосць, Берестъ і Вільнус, де він скликав синод митрополитів і владик. Він мав розмову з канцлером Замойським в Замості, який переконуван патріярха, що було б дуже корисне для королівства і Церкви, якщо б патріярх переніс свій осідок до Києва, що вже був колись релігійним осідком цілої Русі і Московії, а згодом дійшло б до згоди з Римською Церквою.

„Замойський керувався політичними стосунками щодо перенесення царгородського патріярха до Києва, бо передбачав наміри москалів, зокрема Бориса Ґодунова, і що московський ієрарх буде старатися поширити свою юрисдикцію на території київської метрополії, які були в границях Польщі, а це було б небезпекою для королівства. Натомість, патріярх у Києві спинив би впливи Москви на церковному полі".

Через Смоленськ, патріярх Єремія II прибув 11-го липня 1588 року до Москви. Тиждень по приїзді, цар прийняв його за звичаєм, як приймав чужоземних послів. Опісля патріярх мав розмову з Борисом Ґодуновим, якому оповів про свої нещастя, переслідування з боку турків і про стан своєї Церкви. На нараді з боярами цар заявив, що у зв'язку з приїздом царгородського патріярха, загадав поставити у своїй державі патріярха. Якщо Єремія схоче, то може ним бути й він, з тим, що він мусітиме резидувати у Володимирі, а не в Москві. Якщо патріярх Єремія II не схоче бути у Володимирі, то в Москві цар поставить на патріярха вибраного московським собором.

Єремія II не прийняв пропозиції царя. Ґодунов з послом Шелкаловим пішов до патріярха Єремії II і сказав, щоб благословив і на патріярха поставив митрополита Москви Йова. Цар Федор вибрав митрополита Йова, що був введений в сан московського патріярха 26-го січня 1589 року. Патріярх Єремія II, щедро обдарований, вибрався в травні 1589 року в дорогу до Царгороду з листом від царя Федора до султана. Так Москва хитро і непомітно, коли інші вели дискусії і снували пляни, і були нерішучими щодо українського патріярхату, створила патріярхію, здійснивши свою історичну мрію. Реальним ґрунтом для з'єднання залишилась Русь.

Після однорічного перебування патріярха Єремії II в Москві, він повернувся знову на Русь і затримався у Вільнусі. Щоб могти свобідно діяти в Київській митрополії, він дістав апробату від короля. Отримавши королівську грамоту, патріярх негайно приступив до урядування і до роблення змін у Київській метрополії. Він іменував слуцького архимандрита Михайла Рогозу — Митрополитом Київсько-Ґалицьким і всієї Русі. Шість днів опісля король Зиґмунд потвердив це рішення, а 1-го серпня 1589 року уділив йому архиєрейських свячень. Іменував Кирила Терлецького єпископом Луцьким і Острозьким та своїм екзархом, тобто довіреною особою. Під час перебування патріярха в Бересті, відбувся синод, і на синоді патріярх поклав на митрополита обов'язок скликати синод кожного року.

Там читаємо, що проф. Галецький „в 1958 р. відкрив невідомий детепер меморандум отця Поссевіно з 1595 р., з якого виходить, що патріярх Єремія II під час свого другого перебування на руських землях в 1589 р., вже по створенні московського патріярхату, довірочно висловився прихильно про намір руських владик порозумітись із Римом, того, як він сам казав, не міг зробити з огляду на турків".

„Патріярх повернувся до Царгороду через Польщу з початком 1590 р. Щойно в червні 1591 р. приїхав до Москви терновський митрополит і привіз грамоту з потвердженням московського патріярхату. Патріярх Єремія II писав тоді до патріярха Йова, що посилає йому соборну грамоту і повідомляє, що буде він мати п'яте місце у ряді апостольський патріярхів, тобто по єрусалимськім патріярхові. (Царгородський, антіохійський, олександрійський, єрусалимський і московський). Водночас прохав передати через терновського митрополита обіцяну поміч від царя. Також в письмі до Бориса Годунова прохав 6,000 золотих на патріярхат. Прохання патріярха Єремії II виконано".

Берестейський Синод (1590 - 1594 рр.)

Згідно з дорученням патріярха Єремії II, щоб кожного року робити собори, в червні 1590 року відбувся черговий собор у Бересті. Крім митрополита М. Рогози, участь у ньому брали всі єпископи і духовенство. Рішення собору подане у двох спільних посланнях до народу 20-го червня 1590 року.

Того ж самого року на синоді в Белзі було укладено першу постанову про Унію, що її підписали чотири владики: крім львівського — Балабана, луцький і острозький — Терлецький, холмський і белзький — Д. Збіруський та єпископ турівський і пинський — Леонтій Пелчицький. Грушевський згадує, що „ця декларація була уложена секретно, порозуміння велося конспіровано. Владики-учасники заявляють своє рішення піддатися під власть папи під умовою, що в унійтській українсько-білоруській Церкві будуть полишені незмінно всі обряди, а королем будуть прийняті домагання в справі прав і привілеїв цеї Церкви, які будуть йому предложені".

У 1594 році відбувся наступний синод у Бересті. Точним визначенням умов Унії зайнявся єпископ Методій Терлецький і з цією ціллю поїхав до Варшави. Умови Унії мали бути потверджені на вічні часи королівським привілеєм і папською буллею. Опісля єпископ Терлецький почав збирати підписи. Поїхав до митрополита Рогози й митрополит прийняв цей проєкт акту Унії, додаючи свої умови і застереження. Ось вони: єпископи, прийнявши Унію, мають залишатись на своїх престолах, руське духовенство під оглядом прав і привілеїв має бути зрівняне з латинським. Інші єпископи домагались ще для себе місць у сенаті. Акт декларації на відновлення тісніших зв'язків Київської Митрополії з Апостольським престолом серед складних обставин і ферментів, вислідом яких було з'єднання — конкретний тим разом овоч Фльорентійського собору з цікавим забарвленням духа Тридентського собору, що сильно заважив на дальшій долі Унії і її розвитку.

У Другому розділі о. д-р Хома обговорює „Ідею спільного синоду 1629 р.". Король апробував синод греко-католиків з православними, але на це не було згоди Папи. Скликати синод і домагатися звіту зі зроблених рішень, належить до церковної влади. Рішено, щоб апостольський нунцій поговорив з королем і вияснив йому, що канонічні синоди мають бути складені властю Папи. Король може бути на них особисто, або мають вони відбуватись через представників, але тільки на те, щоб забезпечити мир. Так було на Берестейському синоді за Папи Климента VIII.

Закінчення буде.

Відкритий лист до українців

Дозвольте мені насамперед представитись. Я американець українського походження і належу до української православної катедри святого Володимира у Філядельфії, Пенсильванія, де я вже роками є активним парафіянином та членом Української Православної Ліґи; крім того я є членом 422-го Відділу Українського Народного Союзу і так званої Вашінґтонської Групи, в якій об'єднуються українсько-американські професіоналісти.

Вже 12 років я працюю незалежним режисером-продуцентом різних телевізійних програм. За цей час я навчився цінити свободу преси, можливість висловити свої думки та представити іншим свою культуру і спадщину засобами масової інформації, себто пресою, радіо та телевисиль-нями.

Проте мене стурбувало і розчарувало те, що ми, українці в Америці, ще ніколи спільно не приклали своїх зусиль, щоб наполегливо і послідовно виявити перед не-українським суспільством на національній телевізійній програмі нашу культуру й спадщину.

Майже щоденно нас кривдять; майже щоденно ми уболіваємо над тим, як різні засоби інформації по-своєму насвітлюють українське минуле, вважаючи нас усіх коляборантами нацистського режиму під час Другої світової війни, тощо. Один із зовсім недавніх прикладів цього було висвітлення по Сі-Бі-еС спонзорованого корпорацією Крайслера, фільму „Втеча із Собібору". А таких прикладів викривлення та знеславлення нашого минулого є безліч.

Відкрито Вам скажу — мені вже надокучило далі бути свідком таких фальшивок та спотворень нашої історії. Тому цю акцію проти нас треба безумовно припинити, але сам один я цього зробити не зможу.

Я глибоко переконаний, що настав час, щоб ми нарешті співпрацювали, щоб ми, як один, протиділи всім варіянтам очорнювальної про нас інформації та представили американському загалові нашу власну, позитивну і правдиву, версію історії нашого народу; на меті я маю створити так званий Office of Ukrainian Media Services. Це бюро мало б три головні функції, які я, не обов'язково в порядку їхньої важливости, хочу Вам на цьому місці навести:

Перше — це продукція якнайвищого рівня програм про українську культуру. Ці програми були б зняті на фільм чи відеотасьму для ужитку нашими Церквами, організаціями і т.д., як і для користання місцевими, округовими і всенаціональними телевізійними (і „кейбл") станціями. Ці програми були б також доступні іншим країнам — поза межами ЗСА і Канади.

Друге — це створити можливість затруднення наших власних сил, себто українських мистців, акторів, працівників продукції, продуцентів та режисерів ЗСА і Канади. Ми принаймні повинні б уложити та видати адресну книгу цих наших талановитих людей.

Третє — це спромогтися на співпрацю та видання своїх окремих відгуків, пресових звідомлень, листів, тощо, на теми чи події, які нас стосуються — на місцевому, округовому, всенаціональному чи міжнародному маштабах.

Здійснення плянів вимагатиме часу, праці і грошей, але я переконаний, що їх зреалізувати можливо. У нас є виняткові здібності і задовільні фінансові засоби, які можуть стати основою цього проєкту і згодом успішно завершити його, — незалежно від того, як довго це триватиме.

Настав час, щоб ми створили свою власну, позитивну пресу, бо в минулому ми тільки були неактивними учасниками явища, яке я називаю „акцією-реакцією", а саме, що ми реагували на різні наклепи на нас не заздалегідь, а щойно після розповсюдження негативних про нас звідомлень у пресі й телевізії. Добре, що ми принаймні це робимо, але на цьому наші можливості не повинні обмежуватися.

Уявіть собі, наприклад, що по телевізійній станції Сі-Бі-еС, чи якійсь іншій головній станції, передають український концерт. Я певний, що Ви зі мною погодитеся, що було б варто вложити час, працю і гроші у продукцію такої програми і, що найголовніше, продовжувати продукцію таких програм на майбутнє — незалежно скільки б це нас коштувало.

Якщо Ви переконані так, як і я, що ми повинні сприяти нашій культурі і спадщині між не-українським суспільством, в якому знаходимося; що ми повинні допомогти у вишколі та затрудненні наших талановитих працівників і акторів; що ми мусимо вложити свою частку у координацію і видання сильних і спільних відгуків на події, які стосуються не тільки тутешньої української громади, але українського народу взагалі, — тоді я хочу, щоб Ви особисто зі мною зв'язалися.

Я вже виготовив плян праці, який полегшить нам початки створення т. зв. Office of Ukrainian Media Services. Цей плян я Вам вишлю безкоштовно, якщо Ви мені надішлете самозаадресований великого формату (номер 10) конверт з приліпленими двома значками по 22 центи для покриття коштів пересилки; зацікавлених українців у Канаді натомість я прошу замість значків долучити 50 центів монетами для пересилки летунською поштою.

Всіх, що отримають цей мій плян, я закликаю зробити з нього копії та розповсюдити його між своїми знайомими, що в ньому зацікавлені.

Я багато часу присвятив на виготовлення цього проєкту, але без вашої допомоги я сам більше нічого не зможу зробити. Тому щиро прошу Вас, не надійтеся на других, а вложіть свою власну цеглину в це монументальне діло.

Мені не залежить на тому, хто Ви є, до яких організацій Ви належите, чи яким способом Ви думаєте допомогти. Я тільки прошу, щоб Ви мене повідомили, якщо хочете співпрацювати. З власного досвіду я знаю, що іноді однією додатковою особою можна гори перевертати. Але це залежатиме від Вас...

Якщо ми, українці, чи то в ЗСА чи Канаді, хочемо сприяти нашому дальшому продвітанню в країнах нашого поселення, ми мусимо спричинитися до створення такого Бюра Української Інформаційної Служби для преси, радіо та телевізії.

Тільки співпрацею ми зможемо це діло завершити! Моя адреса: James J. Sawchuk, High Performance Video, P. O. Box 424, Langhorne, Pa., 19047, USA.

Джеймс Дж. Савчук

Студентський...

(Закінчення зі ст. 2)

На кінець рейду всі групи зібралися в селі Білянка коло Горлиць, на Лемківщині. Тут було закінчення рейду, спільне вогнище і печення барана.

З рейду всі були дуже задоволені, а погода через два тижні дописала. Наша група була дуже „файна", напочатку було 12 осіб, а в Дев'ятері долучився ще один хлопець — разом 13. Було нас вісім дівчат і п'ять хлопців. Походили вони з різних сторін, де тепер замешкують наші люди з Ґданська, Валча, Лемборка, Білої Підляски, Ельбльонга, Команчі, Прушкова, Вроцлава, Зеленої Гори і Любліна.

Не знаю, чи то, що я Вам описала Вас інтересує. Якщо так, то запрошуємо до нас, а тоді літом разом виберемо одну з найдовших і найкращих трас рейду, якого ніколи не забудете.

Учасниця рейду „Карпати 1986"

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

ТОРОНТО МОЛИТЬСЯ ДО МАТЕРІ БОЖОЇ ПОКРОВИТЕЛЬКИ УКРАЇНИ

Вдадика Ізидор Борецький, Епарх Торонто і східньої Канади, промовляє до тисячної маси вірних на торжественних святкуваннях, присвячених Матері Божій.

Українське духовенство Торонтонської Дієцезії УКЦеркви на тлі з'єднаних хорів Торонто молиться до Пречистої Діви, Покровительки України.

Українські діти і молодь, зібрані з прапорами своїх організацій на сцені на площі Ексгибішен, під проводом Централі Українців Католиків Канади, співом і музикою прославляють Діву Марію, нашу Небесну Заступницю.

З моліннями, щоб Мати Божа взяла Україну знову під свій Омофор, відбувалося свято Торонтонської епархії в неділю, 14-го червня 1987 року, на площі Ексгибишен, під проводом Централі Українців Католиків Канади. За благословленням і молитвами Владики Ізидора Борецького відбулося це святкування дуже величаво. Святом проводив о. Паньків, парох церкви св. о. Миколая. Була це підготовка до Ювілею 1000-ліття удержавлення Християнства в Україні, відзначення 950-річчя віддання Київським князем Ярославом Мудрим всього українського народу Пречистої Діви Марії, як також Марійський Рік проголошений Святішим Отцем Папою Іваном Павлом II в день св. Духа 7-го червня, ц.р., та долучення наших молитов за нашу страдальну Церкву в Україні, за яку молиться цілий християнський світ.

На площі Ексгибишен при будинку Елисавети зібралися численні священики, представники церковних і світських організацій зі своїми прапорами. Молодіжні Ансамблі під дириґентурою маестра Кардаша, Оркестра і малі „барабанчики" під проводом Р. Ясінського, а між ними наш улюблений Владика Ізидор. Зформована величава процесія при звуках оркестри церковних пісень ішла до престолу урочисто приготованого.

День був гарний і велике число людей на площі очікувало на Владику, щоб у цей день спільно в Архиєрейській святій Літургії заносити молитви до Господа і Пречистої Діви Марії. Похід очаровував всіх: молодь з прапорами, барабанчики (літавристи-довбиші), Вівтарна дружина, Діти Марії, прапори БУК, ЛУКЖ, світських організацій, представники численних організацій. Гордо повівали прапори, засвідчуючи відданість своїй Церкві і народові, і при звуках чудових пісень оркестри всі у той день готові були до боротьби у найбільших змаганнях за святу Церкву і за національні і людські права людини. Хори молодечих ансамблів під дириґентурою мґр В. Кардаша доповнювали красу нашого обряду, підкреслюючи його святість, особливо коли дириґент з надзвичайною свідомістю і відданістю веде цей спів, тим причиняючись до росту нашої духовости. Коли Владика зближався до престолу, хор грімко заспівав „Буде ім'я Господнє". Владика уділив святою трійцею Архиєрейське благословлення зі словами „Господи, Господи, прийди з небеси", а хор співав „Многая літа".

Владика в сослуженні великого числа священства почав святу Архиєрейську Літургію, під час якої целебрував отець-митрат Богдан Остапович, парох церкви св. Михаїла. Прекрасно лунали напіви найкращих українських композиторів церковного співу.

Перед проповіддю хор благально заспівав „Дух святий зійде на Тя" і „Сила Вишнього оцінить Тя". Свою проповідь почав Владика привітом отцям, преподобним Сестрам, Орденам, представникам церковних і світських організацій, численній молоді й усім присутнім мирянам та проголосив цей день великим Днем, бо обіймає великі торжества а саме: підготовку до 1000-річчя Хрищення України-Руси; Марійський Рік, проголошений Папою Іваном Павлом II в енцикліці із закликом, щоб християнський світ молився за поневолену Церкву в Україні; енцикліка видана в день Зіслання св. Духа, щоб ласкою святого Духа скріплені заносили ми свої молитви до Пречистої Діви. В неділю, 21-го червня відбулося паломництво до Анкастеру Сестер Служебниць, куди приїхав Апостольський Нунцій Анджельо Павльо з Риму, і спільними молитвами ми там започаткували Марійський Рік.

Владика згадав про численні ікони на наших землях, до яких відбувалися прощі вже всі ці 950 літ, відколи Князь Ярослав Мудрий віддав нарід і край під опіку Матері Божій.

Владика розказав про древню нашу ікону з апостольських часів, яку намалював апостол Лука; її принесла з Візантії грецька царівна Анна, коли приїхала до свого мужа князя Володимира на Україну-Русь з цим цінним дарунком від великої Візантійської імперії.

Владика насвітлив мандрівку цієї ікони — за часів нападів печенігів і татарів. 700 літ перебувала вона у Львові, а тепер находиться у отців Домініканів у Ґданську в Польщі. Коли наш Патріярх Йосиф, знаючи її мандрівну історію, відшукав її, тоді він післав о. Ювіналія з Вудстоку, маляра студита, до манастиря отців Домініканів у Ґданську і він відмалював Пречисту Діву Перемоги. А ми стараймося єднатися у своїх молитвах до Пречистої, яка перейшла століття і є незнищима. Свої родини віддаймо ми під Покров Пречистої. Під час зелених свят читається, що прийшли народи молитися всього світу: з Арабії, Понту, а це з полудневої України, — і це були наші предки, які також прославляли Христа.

Як бачимо, початок християнства на Україні був за апостольських часів. Владика згадав нашу стародавню ікону з часів Ярослава Мудрого, який збудував собор святої Софії в Києві. На стіні церкви св. Софії створено мозаїку Матері Божої, п'ять з половиною метра заввишки, яка тримає руки вгору і молиться за цілий світ, за свій народ. У Церкві вона дістала назву Оранти — Нерушимої стіни, бо нічого її не в силі знищити! Вона стоїть по нинішній день. Оранта — це символ нашої Церкви, наших почувань. Маємо до кого молитися і за що. Дякуємо Матері Божій, що в день неділі, 14-го червня, ми зійшлися, хоч многі із нас є на Сибірі, по тюрмах, на судах і по шпиталях. Ми у вільному світі щасливі, що вільно молимось за переслідувану нашу Церкву до цих святих ікон і просимо заступництва у Ісуса Христа, щоб нас зберігав. Молимося за нашу молодь, щоб не пішла на манівці. Молимося за них перед цими пречудними іконами — Перемоги і Одігітрії і Оранти — Нерушимої стіни. Особливо в цьому Марійському Році слід молитися за хворих, терплячих у Чорнобилі, щоб Дух святий їх освятив, провини простив, щоб вони могли 1000-ліття святкувати з нами, щоб Господь дав волю нашому народові.

Владика Ізидор відчитав молитву, яку склали українські паломники, коли ішли до чудотворних ікон. Вони просили, щоб Мати Божа рятувала, щоб вогонь спалив всякий бур'ян і хабаззя не лишив на полі, але і в народі.

Ми прийшли всі як одна Божа родина віддати честь і славу Пречистій Діві Марії, а Владика віддав цілу свою епархію своїми молитвами Пречистій Діві Марії.

Слова Владики були зворушуючі й глибокі, висловлені з любов'ю, що додавала силу і надію на поміч Божу для нас на майбутнє. Сама постать Владики, навіяна спокоєм, нагадувала Блаженного мужа.

Багато вірних приступило до святого Причастя. Владика став між „барабанчиками" — довбишами-літавристами, щоб їх ущасливити своєю любов'ю від серця.

Після співу „Буде ім'я Господнє благословенне"... Владика згадав за мучеників нашого народу, що репрезентують перед цілим світом любов до Ісуса Христа. Коли над Україною повисло мариво безбожництва, яке нищить храми, манастирі, школи, — не дай нам заломитися. Владика просив, щоб молитися за всіх терплячих, щоб за прикладом перших Християн вийшли героями християнства. У Матері Божої просив Владика для нашого народу єдности. Відтак Владика вніс многоліття всій церковній Ієрархії, учасникам молитов і українському народові. Отець Остапович вніс многоліттєвіє Владиці. Оркестра заграла „Боже, вислухай благання". Процесія зформувалася до відпровадження Владики на заслужений відпочинок до год. 3:30 по полудні.

• • •

Друга частина свята концертова частина, почалася о годині 3:30 по обіді. Площа була заповнена людьми. Оркестра заграла гимн канадський і український; диригував знову мґр Кардаш. Діти цілоденної школи св. Йосафата в Торонто почали свій виступ піснею до Матері Божої „Пренебесна, Пречудесна". Господар свята просив, щоб всі присутні співали разом. Голова Централі д-р М. Кушпета зложив привіт святковій громаді та зазначив велич сьогоднішніх потрійних святкувань і їх значіння для епархії: приготування до 1000-ліття Хрищення України-Руси; 950-ліття віддання українського народу — русичів князем Ярославом Мудрим під опіку Пречистій Діві Марії, і відзначування Марійського Року, проголошеного Папою Іваном Павлом II в день св. Духа 1987 року.

Сьогодні великий день, неділя Всіх Святих, — продовжував промовець, — проголошено, щоб по всіх церквах молитися, щоб Ґолґота нашої Церкви і народу на рідних землях скінчилася, щоб по всіх наших церквах могли прославляти Пречисту Діву Марію".

Діти співають дві пісні: „Марш школярів", „Чом, чом, земле моя"; і за співом — декламація: „Маріє, України Царице". Знову пісня: „Ми ростем, ми надія народу".

Опікун школи о. д-р Даниляк попросив на сцену Владику Ізидора для відчитання грамоти, яку одержала школа з нагоди срібного Ювілею 25-ліття. Владика, прочитавши, підкреслив, що це перша українська цілоденна школа, з якої вийшло багато професіоналістів, свідомих українців; директор школи перебрав грамоту і подякував Владиці. Піснею „Де згода в сімействі, де мир і тишина" закінчили свій виступ діти під керівництвом учительки М. Шелестинської.

Хор „Веснівка" під дириґентурою Квітки Зорич Кондрацької, — хор цей є при церкві св. Миколая, — своїм гарним співом чарував присутніх, що й не диво, бо хор відомий і славний високомистецьким співом і своїми успішними поїздками по різних краях. „Веснівка" співала молитви: „О, Мати Божа, Мати Єдина, до Тебе лине вся Україна", „Не маємо іншої помочі" і пісню „Туга", Андрія Гнатишина.

Відтак був монтаж пера Ірени Хабурської „Мати українського Роду", в якому брали участь Діти Марії, члени вівтарної дружини з церкви св. Покрови, під керівництвом Лесі Смерик. Всі діти були зі синьожовтими прапорами. Тут є насвітлене велике значення виховання дітей в рідній мові, щоб не погубилися серед чужого оточення. Виховати молодь у релігійно-національному дусі — це наш обов'язок особливо у цей час, коли ворог нищить святощі України мечем і огнем. Діти просять Матір Божу, щоб втирала сльози із заплаканих очей, уздоровляла хворих, щоб доторкнулася ласкою своєю до нас і з'єднала родини розсіяні по світі, по Сибірі, по московській півночі... І скрізь у діяспорі не знаємо, якими виростають українські діти серед зрадливих обставин і губляться вони. Однак, віримо, що Мати Божа їх захороняє і тоді, коли вони про це не знають; тож молімось до Пречистої Діву о поміч. Це був повчальний монтаж для наших родин, зокрема для молоді, щоб не тратила часу на марноти земні, бо від Бога прийде поміч. Мати великих українських мужів, поможи нам здвигнути духовість. Благослови на нову путь плекати найвищі ідеали українській молоді.

Співом і музикою закінчено цей монтаж.

Слідував далі виступ українських танцювальних ансамблів при парохії св. Димитрія під керівництвом хореографа диякона Ричарда Ґладю. Перший — „Гуцульська сюіта", „Калинонька" — дівочий танець, а відтак до них долучаються хлопці і „Гопак". Мистецьке виконання танців, відповідні строї — це все творило живі образи української спадщини.

Честь і слава танцюристам за їх наполегливу працю, а хореографові — за посвяту. Молодечі ансамблі під дириґентурою маестра Кардаша своїм чудовим співом продовжували цей величавий концерт.

Дівочий хор відспівав: „Боже і Творче", муз. Федоріва; „Гагілку", композицію Людкевича; „Україно кохана", муз. Пашкевича. Чоловічий хор співав пісню УПА „Збудись, могутня Україно" в обробці Кардаша; „В Карпатах", муз. Пашкевича, та „Клянемось, відчизно, серцями". Далі грала оркестра „Вірую, Господи, і визнаю", муз. Ясінського; „Козацький марш" — Кардаша з барабанчиками (літавристами); „Молодіжний марш", муз. Ясінського, грала оркестра; „Ангел вопіяще, муз. Вербицького; „Богородице Діво", муз. Гантишина; солісткою була Люба Мороз-Козак; „Через поле широкеє", обр. Гнатишина, соліст Віктор Шавель. Слідувала декламація поеми „Скорбна Мати" Павла Тичини, яку виконала Міля Стельмах. Композиція „Стоїть на обрії курган", слова Луценка, муз. Шамо, гарно співала солістка Люба Мороз-Козак. „Пісню про вітчизну", музика Майбороди, інструментовану Ясінським, виконали всі ансамблі з оркестрою під керівництвом маестра Кардаша. Слухаючи цього гарного концерту і подивляючи усіх молодих виконавців, росло в глядачів переконання, що молодь щиро працює, свідома того, що людина повинна удосконалювати своє вміння. Їй треба ідеалу і заохоти, і це велике мистецьке завдання перебрав на себе керівник мґр В. Кардаш.

Слово Владики було апогеєм святкування. Владика подякував Господеві і Пречистій Діві, що нас сюди привели всіх молитися. Ми у вільній Канаді щасливі, що можемо вільно молитися. Тому не занедбуймо молитви, а прибігаймо до неї часто, щоб стали ми одною Божою родиною. Відтак Владика дякував усім, що причинилися до завершення свята, й усім почитателям Пречистої Діви, що прибули на це свято. Окремо Владика згадав посла Ю. Шимка і всіх поіменно представників організацій — відомих українських діячів, що їх усіх тут годі вичислити.

Не забув Владика привітати отця О. Ґаука, який має 99 років і дістав звання крилошанина і відзнаки. Всіх Владика благословив, усім дякував і радів разом з батьками, що могли втішатися виступами своїх красних дітей.

Владика у надхненному слові на закінчення випрошує ласк Божих, кажучи: „Любім Марію", приріка-ючи від імени усіх вірну службу Марії.

Всі народи християнські моляться за нашу, переслідувану ворогами Христа, Церков і ми маємо до кого молитися, „Оранта, Нерушима стіна, Мати Божа, що в Київському соборі Святої Софії від Ярослава Мудрого, хоче нас всіх відновити в Христі. Тому і нині Мати Божа плаче над тими, що лихо творять. Рятуй і спасай нас, свята Покрово!

Хор і оркестра після слова Владики виконали пісню — „Україно моя" і молитву „Боже великий, Творче всесильний". Співаки і музики — хори і оркестра — заспівали і заграли могутньо, і цим закінчили це потрійне свято.

О. Блонарович

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
ДРУЖИНИ, МАТЕРІ, БАБУСІ І КУЗИНКИ

бл. п.

МАРІЇ РИБЧУК

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

**в суботу, 8-го серпня 1987 р. о год. 9-ій ранку
в українській католицькій церкві
св. Івана Хрестителя у Випані, Н. Дж.**

Про молитви за душу Покійної просить

РОДИНА

35-річний ювілей мистця

Ці рядки про 35-літній ювілей мистецької діяльности співака і бандуриста Богдана Шарка, що проживає у Мюнхені, а його прізвище широковідоме у всіх скупченнях українців Західньої Европи. Б. Шарко не є мистцем – професіоналом, він економіст, та своєю довголітньою мистецькою активністю він безумовно заслужив на шанобливу згадку в пресі.

Талант до музики і співу виніс ювілят з родинного дому на Прикарпатті, де його батько був парохом і відомим у своїй околиці тенором-солістом. Мати грала на фортепіяні, а дід по матері, теж священик, грав на цитрі. Враз з гімназійною наукою у Станиславові Богдан розпочав науку гри на фортепіяні в учительки Музичного Інституту ім. Лисенка Стефанії Крижанівської, а теорії музики навчався в директора Івана Недільського, відомого композитора маршу „Засяло сонце золоте". Цих своїх учителів Б. Шарко завжди з пошаною згадує.

З цих ранніх літ збереглася в ювілята пам'яткова програмка „Попису елевів Музичного Інституту", де він названий як виконавець двох композицій Шумана.

У 1940 році Богдан Шарко розпочав у тому ж інституті, перезваному російським окупантом Львова на Музичне „училище", науку співу у педагога Барусевича та продовжував вивчати теоретичні дисципліни.

Опинившись на еміґрації, продовжував Б. Шарко у Мюнхені розпочаті у Львові правничо-економічні студії й одночасно лекції співу у відомої камерної співачки з Ляйпціґу Ельзи Цайдлер, а згодом ще й у консерваторії Штрауса. Гри на бандурі вчився в колишнього члена капелі ім. Т. Шевченка Івана Рябчуненка; гру згодом сам удосконалював.

Б. Шарко

З 1950-их років Б. Шарко здобув собі послідовно ім'я як баритон-бандурист теплим тембром свого голосу і вдалою інтерпретацією козацьких дум та історичних пісень. З того часу мав він численні мистецькі виступи не лише в Німеччині, де на міжнародному форумі в замку Бад Лібенцаль у Шварцвальді здобув у 1961 році почесну перґаменову грамоту з титулом „Майстерзінґер", але теж повторні виступи у сімох містах Франції, де між іншим здобув великий успіх на фолкльорному концерті Страсбурзького університету на тлі танцювального ансамблю „Розмарін", а далі в Бельгії, Люксембурзі, Голляндії, Австрії й на відкритті Українського Католицькного Університету в Римі.

Як естрадний співак, дав він у 1975 році 10 концертів по українських осередках Англії, з них сім із співачкою з Бельгії Марійкою Галабурдою; їхнім акомпаньятором був піяніст Ярослав Шутка, а спонзором був СУБ, Союз Українців Британії. Від ряду років здобув Ювілят популярність у мюнхенському мистецькому клюбі „Катакомба", де на міжнародному конкурсі під час т.зв. „Швабінґервохе" одержав відзначення „віртуоза бандури". (Мюнхенер Меркур, 24.7. 71); востаннє він здобув нові успіхи в клюбі мюнхенських патриціїв-традиціоналістів „Альтмонахія".

Богдан Шарко наспівав пісні при бандурі в мюнхенській радіостанції, що їх можна періодично слухати у недільних „концертах бажань"; а також югославська радіостанція в Баня Луці записала в нього низку історичних пісень. У програму його концертів при фортепіяні входили, крім українських клясиків і народних пісень, також німецькі й італійські композитори, щоб різнорідною програмою задоволити вимоги міжнародної публіки.

Про музичну освіту Б. Шарка та його виступи говорять хронологічно ним впорядковані музичні свідоцтва, програмки і збирані десятиріччями похвальні рецензії, яких забагато, щоб їх цитувати; весь свій мистецький шлях Богдан Шарко провів на вірній службі українській пісні, хоч серед документації його діяльности ми бачили кількакратні листи з пропозиціями вступити на добрих фінансових умовах до відомого професійного російського „козачого" хору, які він відкинув.

Ювілят наспівав дві платівки: Пісні при бандурі й Українські релігійні пісні в супроводі органів, а саме: Кант про Почаївську Богоматір, Молитву з опери „Запорожець за Дунаєм" Гулака-Артемовського і Великодній світилен „Плотію уснув".

Мґр Б. Шарко був у 1970-их роках европейським кореспондентом журналу „Музичні Вісті", що виходив у Ню Йорку.

Слід ще згадати останні виступи ювілята на академіях у честь Т. Шевченка в Гамбурґу й Ганновері 14-го і 15-го березня 1987 року, що про них написав „Шлях Перемоги": „В супроводі бандури Б. Шарко відспівав декілька шевченківських пісень. Захоплена публіка прийняла дорогого гостя з Мюнхену щирими і довгими оплесками. На бажання публіки Б. Шарко згодився відспівати ще декілька народних пісень, і всі присутні включилися в його спів".

У 35-річчя мистецької діяльности висловлюємо шановному Ювілятові заслужену подяку за його вірну службу українській пісні та бажаємо в доброму здоров'ї популяризувати далі рідну бандуру серед европейців.

Д-р Б. Кузь

Закінчення шкільного року в НУШ

В суботу, 20-го червня ц. р., Наша Українська Школа (НУШ) при Осередку СУМ, Спілки Української Молоді ім. УПА у Філядельфії, закічила свій 23-ій шкільний рік. Катехит школи о. Маріян Процик відправив Службу Божу в церкві св. Михаїла та виголосив відповідну проповідь до зібраних учнів та батьків. Після Богослуження відбулася роздача свідоцтв.

Директор НУШ Ігор Шперналь привітав присутніх та звернувся з закликом до батьків, щоб вони пригадували дітям про важливість українознавчих студій. Відтак учителі поодиноких кляс роздали своїм учням свідоцтва.

Приємно було бачити велике число найменших учнів передшкілля та садочку, яке кожного року збільшується. На кінець директор подякував учням та учителям за їхню працю і побажав всім приємних вакацій.

Після закінчення офіційної частини, в залі церкви відбувся обід для матурантів, їхніх батьків, учителів і гостей. Цьогорічними матурантами, які успішно здали всі іспити, є: Розанна Букачик, Марко Ткач, Роман Паласюк і Адріян Ткач.

Згідно з вимогами Шкільної Ради Українського Конгресового Комітету Америки, матуральні іспити відбулися в двох частинах, усно і письмово. Їх перевела матуральна комісія, яку очолювала мґр Галина Кутко, інспектор Шкільної Ради УККА. Крім інспектора до комісії входили учителі: директор Ігор Шперналь, проф. Богдан Романенчук, мґр Лев Іваськів та опікунка кляси Христина Прокопович.

Матуральний обід розпочато благословенням їжі, що його довершив о. М. Процик. З короткими привітами виступили директор І. Шперналь та голова Батьківського комітету НУШ Михайло Кулинич. Від учителів прощальне слово на дальшу студійну дорогу сказав проф. Б. Романенчук.

Спонзора НУШ репрезентував голова Осередку СУМ Юрій Наконечний. На закінчення щире слово подяки від матурантів виголосила Розанна Букачик. Від батьків матурантів Володимир Ткач зложив подяку дирекції та учителям за їхню працю для добра нашої молоді.

Н. Н.